

GRAĐA

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu historijuBroj 58
Godina XXIX
Novembar, 2024.
[str. 153-161]

© Monos 2024

Narodna biblioteka u Gračanici u novinskim napisima (1928.-1940.)

Ago Mujkanović

Narodna biblioteka Gračanica bila je javna knjižnica, čitaonica i kulturno-prosvjetno društvo koje je djelovalo u Gračanici u periodu između dva svjetska rata, kao jedno od najbrojnijih i najaktivnijih društava tog vremena, ostavivši dubok trag u kulturno-prosvjetnom i društvenom životu ovoga grada i njegove okoline. Tradiciju Narodne biblioteke baštini današnja Narodna biblioteka "Dr. Mustafa Kamarić", koja ove, 2024., godine obilježava i svoj stoti rođendan. Tim povodom prikupili smo, odabrali i priredili članke koji su o Narodnoj biblioteci Gračanica objavljeni u štampi – u periodu od 1928. do 1939. godine. Ti članci oslikavaju djelatnost ove biblioteke i kulturno-prosvjetnog društva tokom prvih desetak-petnaest godina od osnivanja, a ujedno su i korisni historijski izvori za izučavanje prošlosti i tradicije bibliotekarstva u Gračanici i ovom dijelu Bosne.

Ključne riječi: Narodna biblioteka, Gračanica, osnivanje, Mustafa Kamarić, Hajrudin Bujukalić, članovi, aktivnosti, djelovanje, kultura, prosvjeta, društveni rad.

Narodna biblioteka Gračanica formirana je dvadesetih godina prošlog stoljeća. Formirali su je gračanički omladinci, predvođeni Mustafom Kamarićem i Hajrudinom Bujukalićem, učenicima Šerijatske gimnazije u Sarajevu. U početku je to bila javna biblioteka sa skromnijim knjižnim fondom, na usluzi građanima Gračanice; kasnije se uz nju osniva i čitaonica, a naposljetku Narodna biblioteka prerasta u kulturno-prosvjetno društvo. Osnivanje biblioteke, prema podacima iz literature, desilo se 1924. godine,¹ dok je kulturno-prosvjetno društvo "Narodna bi-

1 Esad Berberović, "O istorijatu Narodne biblioteke u Gračanici kraj

blioteka” službeno osnovano 10. novembra 1928. godine, kada je Ministarstvo prosvjete u Beogradu odobrilo Pravila društva.² Do izbijanja Drugog svjetskog rata to društvo bilo je jedno od najvećih i najznačajnijih kulturno-prosvjetnih društava u Gračanici, koje je okupljalo više od stotinu članova, različite nacionalne i konfesionalne pripadnosti, kao i različitih političkih opredjeljenja. Knjižni fond Biblioteke brojao je oko 4.000 svezaka.

Biblioteka je nastavila rad i u toku rata. Tako se 1943. godine u detaljnom popisu biblioteka i čitaonica u Nezavisnoj državi Hrvatskoj, objavljen u zborniku “Naša domovina”, u rubrici “Suvremeni život Hrvata”, spominje Narodna biblioteka u Gračanici, za koju se ističe da ima abecedni katalog i dostupna je članovima za posuđivanje knjiga i izvan čitaonice. Tu je navedeno da je biblioteka osnovana 1928. godine.³ Tokom rata, biblioteka je pretrpjela veliku štetu, a od oko 4000 knjiga, koje je posjedovala 1941. godine, uništeno je 1800 svezaka, kao i 6 godišta časopisa.⁴

Poslije rata, knjižni fond Narodne biblioteke preuzela je novoosnovana Sreska biblioteka, odnosno Sreska narodna biblioteka Gračanica (kako stoji u pečatima), koja je time isticala kontinuitet

bibliotečkog rada i djelovanja s prethodnom Narodnom bibliotekom. Kasnije je kraće vrijeme djelovala pod imenom Opštinska narodna biblioteka, a ulaskom u sastav Narodnog univerziteta Gračanica djeluje kao Narodna biblioteka. Na svoj pedeseti rođendan, 1974. godine, Biblioteka je ponijela ime po jednome od svojih osnivača, dr. Mustafi Kamariću, koji je tragično izgubio život u novembru 1973. godine.⁵ Danas radi u okviru Javne ustanove za informisanje i kulturu “Bosanski kulturni centar” Gračanica.

U povodu stogodišnjice osnivanja Narodne biblioteke Gračanica, čiju tradiciju baštini i današnja gračanička javna biblioteka, prikupili smo, odabrali i priredili članke o biblioteci, koji su objavljeni u štampi od 1928. do 1940. godine. Ti članci lijepo oslikavaju kulturno-prosvjetnu i društvenu djelatnost Narodne biblioteke, ali i njenih osnivača i aktivista. Objavljeni su u više listova koji su izlazili u Sarajevu tokom dvadesetih i tridesetih godina prošlog vijeka (“Jugoslavenski list”, “Večernja pošta”, “Novo vrijeme”, “Islamski svijet”, “Novi Behar”...). Prenose se u izvornoj formi, uz ispravke samo očiglednih tipografskih grešaka, a doneseni su hronološkim redom.

Tuzle”, *Bibliotekar*, br. 4, Beograd 1966., uspor. Ljubinka Bašović, *Biblioteke i bibliotekarstvo u BiH 1918-1945*, Sarajevo 1986., str. 108.

2 Omer Hamzić, “Djelatnost Narodne biblioteke i uloga njenog osnivača Mustafe Kamarića u društvenom i kulturnom životu Gračanice između dva svjetska rata”, *Gračanički glasnik*, god. X, br. 20, Gračanica 2005., str. 152; Omer Hamzić, *Gračanica i okolina između dva svjetska rata*, Gračanica 2021., str. 277.

3 *Naša domovina*, Zbornik, Knjiga 1, Svezak 2., Nezavisna država Hrvatska: Hrvatska kultura-Politička poviest Hrvata, Zagreb 1943., str. 1035.

4 Ljubinka Bašović, nav. dj., str. 109.

5 Fikret Konjić, “Prilog istoriji bibliotekarstva u Gračanici”, *Gračanički glasnik*, god. XV, br. 29, Gračanica, 2009, str. 140-143.

Nadamo se da će ovi članci poslužiti kao historijski izvor za neko buduće izučavanje prošlosti i tradicije bibliotekarstva u Gračanici i u ovom dijelu Bosne.

Kronika Gračanice: NARODNA BIBLIOTEKA

Danas u 8 sati na večer održana je šira konferencija Narodne Biblioteke, koja je u ovom kraju jedna od najefikasnijih prosvjetnih institucija sa širokim ciljevima radikalnog narodnog prosvjećivanja u ovom srezu. Konferencija je naročito uzela u pretres organizovanje analfabetskih tečajeva u mjestu i po selima. Jednoglasno je usvojen zaključak, da se rad u tom smislu otpočne punim tempom, te se je u tom cilju obrazovala i naročita sekcija, koja će imati dužnost da organizuje i rukovodi svim tečajevima po gradu i selima sreza gračaničkog. Oblasna Skupština u Tuzli je za održavanje tih tečajeva odobrila naročiti kredit, a mjesni Sreski Fond za narodno prosvjećivanje je dodijelio također izvjesnu subvenciju. — M. K.

(*Večernja Pošta*, god. VII, br. 2130, Sarajevo, 02.08.1928., str. 6)⁶

Kulturni rad u pokrajini: JEDNA POHVALNA AKCIJA U GRAČANICI

Gračanica, 23. februara. Pretprošlih ferija neki đaci Šeriatske Gimnazije potaknuti vrućom željom da se oduže svome narodu, čijim se sredstvima školuju, osnovali su u svom mjestu Gračanici Narodnu Biblioteku poklonivši joj i sve

svoje knjige i tako je biblioteka brojila velik broj knjiga. Sa puno marljivosti i vjere u siguran uspjeh, ovi su mladi ljudi trčali od kuće do kuće, od radnje do radnje, sakupljali knjige, novčane priloge i sve što im se dadne. I za dva mjeseca postignut je neobično veliki uspjeh, jer u mjestu, sa dosta fanatizma svih konfesija, uspostavljena je jedna ustanova oko koje su se okupili svi građani bez razlike vjere i plemena, od inteligenata pa do malih šegрта. Dobili su besplatno i jednu prostoriju koju su uredili, snabdjeli namještajem i odmah počeli sa izdavanjem knjiga i upisivanjem članova.

Odmah u početku pristupio je velik broj članova a knjige se počele mnogo čitati. I za godinu dana, knjižnica je brojala preko hiljadu svezaka, a isti toliki broj ih je i pročitano. Biblioteka je odmah snabdjevena i mnogim književnim i stručnim časopisima, koje u većini besplatno dobiva. Dobiveno je mnogo knjiga od raznih prosvjetnih i humanih društava.

Građanstvo je s oduševljenjem pozdravilo ovu omladinsku akciju i u svakoj prilici pružalo svoju moralnu i materijalnu pomoć. Nije istina da naš narod neće prosvjete, samo mu je treba da unose svjesni ljudi a ne pokvarenjaci i korupcionaši. To se vidi i po tome što se je velik broj javio za analfabetski tečaj koji treba uskoro da počne.

Sad, naljeto, ovi đaci i osnivači Biblioteke misle otvoriti jednu moderno uređenu čitaonicu a ujedno i stalnu predavaonicu, gdje bi se držalo svake nedjelje

⁶ Članak gotovo istovjetnog sadržaja objavljen je i u *Jugoslavenskom listu*, pod naslovom: "Pošta iz Gračanice: Narodna biblioteka u Gračanici" (god. XI, br. 187, Sarajevo, 08. 08. 1928., str. 3).

predavanje iz raznih grana nauke a naročito one koje su najpotrebnije našem narodu. Vodstvo Narodne Biblioteke ima čitav niz zamisli na podizanju naroda, te će uskoro započeti radom.

Biblioteka danas broji preko 1500 svezaka.

(*Večernja pošta*, god. VIII, br. 2302, Sarajevo, 25. 02. 1929., str. 3)

Pošta iz Gračanice: VEOMA USPJELI TEFERIĆ NARODNE BIBLIOTEKE.

U prošlu nedelju Narodna Biblioteka je priredila teferić uz saradnju cijele gračaničke omladine, a specijalno đaka, koji su svojom agilnošću uz pripomoć starijih članova postigli neočekivane rezultate. Teferić je priređen u Hadžića Luci, koja je taj dan bila ispunjena cijelim muslimanskim življem, a naročito nas je iznenadila posjeta iz Tuzle i Doboja. Na teferiću je palo čista prihoda oko 3000 dinara. — **Član biblioteke.**

(*Jugoslavenski list*, godina XII, br. 169, Sarajevo 20.07.1929., str. 2)

POBIJANJE ANALFABETIZMA

Gračanica 23. februara. Ovdje je jučer održan ispit učenica analfabetskog tečaja Narodne Biblioteke u Gračanici kojim je rukovodila gospođa Šemse h. Kurtagić (Krvavac). Ispitu su pristupile 24 učenice i pokazale su zadovoljavajući uspjeh. Napominjemo da je ovo prvi tečaj koji su isključivo posjećivale muslimanke.

Ispitu su prisustvovali g. Zaim ef. Zukić policijski referent, kao izaslanik

sreskog načelstva, g. Mustafa Žiško upravitelj osnovne škole, g. Ibrahim hf. Mehinagić šer. sudija i komesar vakufa, g. Asim ef. Alikalfić, direktor muslimanske privredne banke i predsjednik mjesnog odbora Gajreta, g. Mustafa Kamarić student prava i predsjednik Narodne Biblioteke i g. Hajrudin Bujukalić maturant Šeriatske gimnazije i sekretar Narodne Biblioteke.

Uzged napominjemo da je Narodna Biblioteka u Gračanici jedna od najistaknutijih ustanova u ovom kraju, čisto prosvjetnog i kulturnog karaktera, poduzela veliku akciju u radu na narodnom podizanju. O njenom radu osvrnut ćemo se drugi put opširnije.

(*Jugoslavenski list*, god. XIII, br. 47, Sarajevo, 26.02.1930., str. 3)⁷

SKUPŠTINA NARODNE BIBLIOTEKE

Neki dan je ovde održana skupština Narodne Biblioteke, jednog od najjačih društava u ovom kraju. Iz iscrpnog izvještaja sekretara g. Hajrudina Bujukalića vidjeli smo da su ovo društvo osnovali đaci muslimani u junu 1927. god. i da su kroz to kratko vrijeme uspjeli da ga dignu do zavidne visine. Uspjeli su da stvore knjižnicu u vrijednosti preko Din. 15.000 [15.000 dinara – nap. prir.] i namještaj u vrijednosti preko Din. 10.000. U ovoj godini održali su jedan analfabetski tečaj za muslimansko ženskinje. Mladost okupljena oko Biblioteke svesrdno je pomagala ostala društva kao Soko, Gajret i t. d. Narodna biblioteka

⁷ Članak gotovo istovjetnog sadržaja, pod naslovom "Zadovoljavajući uspjeh", objavljen je i u časopisu *Novo vrijeme*, god. II, br. 9, str. 7)

sudjelovala je pri osnivanju Narodnog univerziteta, a na njenu inicijativu osnovano je potporno i pokopno društvo u Gračanici. Učestvovala je također u svim državnim manifestacijama. Iz izvještaja blagajnika g. Muhameda Tanovića vidi se da prihodi u minuloj društvenoj godini iznose Din. 13.227,75, potraživanja Din. 2.156 dinara, a sveukupni rashodi Din. 12.030,15. Iz knjižničarova izvještaja doznali smo da društvo posjeduje 1200 knjiga i dobiva mnogo časopisa. Do danas je pročitano 2180 knjiga. Biblioteka je snabdjevena i jednom većom kolekcijom privrednih knjiga. Članova ima 150 a taj broj svakim danom se uvećava.

Na istoj skupštini izabran je upravni odbor u koji su ušli: gg. M. Kamarić, M. Rešidbegović, H. Bujukalić, M. Tanović, S. Škiljić i M. Šabović, a u nadzorni odbor: M. M. Rešidbegović, M. Alić i M. Sarajlić. Za počasne članove Narodne biblioteke izabrani su gg. Muhamed Rešidbegović i Mehmedalija Alić radi velikih zasluga učinjenih ovom društvu.

(*Večernja pošta*, god. X, br. 2778., 13.09.1930., str. 7).

USPJEH STUDENATA MUSLIMANA NA BEOGRADSKOM UNIVERZITETU

Na ovogodišnjoj Svetosavskoj Svečanosti Beogradskog Univerziteta doživjeli smo vrlo prijatno iznenađenje, kada smo saznali da su trojica naših mladih i vrijednih studenata – pitomaca Beogradskog Gajreta – bili nagrađeni.

Jedan od njih je gosp. Mustafa Kamarić, student prava iz Gračanice. On je dobio I. nagradu Saveza Nabavljачkih Zadruga Državnih Činovnika u Beogradu, za najbolju obradu jednog od najaktuelnijih naših privrednih problema. Nagrađena radnja nosi naslov: Proizvođačke i prerađivačke zadruge u našoj zemlji. Rad gosp. Mustafe Kamarića je i po svojoj veličini i po sastavu, kao i po iscrpnosti nadmašio sve ostale podnešene teme ove vrsti.

Najbolji dokaz od kolike je vrednosti ovaj rad gospo. M. Kamarića je taj, što je Savez Nabavljачkih Zadruga Državnih Činovnika odlučio da ga štampa, kao posebnu knjigu. To će, ujedno, biti prva knjiga u našoj zadrudnoj literaturi, koja će kao specijalna studija iscrpno tretirati pitanje proizvođačkih i prerađivačkih zadruga u Jugoslaviji.

Drago nam je da možemo istaknuti da gosp. M. Kamarića poznajemo i kao vrlo vrednog prosvjetnog i socijalnog radnika-omladinca. On je osnivač i već 3 godine predsjednik Narodne Biblioteke u Gračanici, koja je poznata kao jedna od najaktivnijih prosvetnih institucija u tom mestu. Zatim, u Beogradu je predsjednik Socijalne Sekcije Studentskog Doma Beogradskog Gajreta "Osman Đikić", kao i p.predsjednik Udruženja Studenata iz Bosne i Hercegovine na Univerzitetu. (...)

Nas osobito veseli uspjeh ove trojice mladih studenata muslimana, jer su nam oni svojim radom dokazali da studenti muslimani nisu nikakav "balast", kako su to neki u javnosti izložili, nego element,

koji u sebi nosi dosta dobrih vrednota.
H. Ć.

(*Novo vrijeme*, god. II, br. 6., Sarajevo
1930., str. 7)

JEDAN NOVI GAJRETOV USPJEH

Ovih dana je na Pravnom fakultetu univerziteta u Beogradu diplomirao g. Mustafa Kamarić iz Gračanice.

G. Mustafa Kamarnć se istakao ne samo kao odličan student u svojim redovnim studijama, nego je postigao zaista zavidan uspjeh, kad je svojom vrednošću i spremom na anonimnim konkursima na univerzitetu zadobio 2 prve nagrade. Prvi put je nagrađen u 1930 god. I. nagradom Saveza Nabavljачkih Zadruga Državnih Službenika za temat: "Proizvođačke i prerađivačke zadruge u Jugoslaviji".

Ove godine je uspjeh G. Kamarića još veći i naročito zavidan, jer je uspio da odnese najveću nagradu na univerzitetu, a za opsežnu i vrlo stručnu studiju iz trgovačkog prava "Društvo sa ograničenom odgovornošću de lege lata i de lege ferenda." Stoga nas ovako markantan uspjeh G. Kamarića na univerzitetu, a naročito kao pitomca Beogradskog Gajreta "Osman Đikić", neobično raduje.

G. Mustafa Kamarić, koji je svršio Šeriatsku Gimnaziju sa odličnim uspjehom i koji se na univerzitetu istakao među prvim i najboljim studentima, uzimao je vrlo vidna učešća i u akademskim udruženjima i mnogim građanskim, humanim i nacionalnim korporacijama. Dulje vreme je fungirao kao pretsjednik udru-

ženja studenata iz Bosne i Hercegovine "Petar Kočić". Sarađivao je mnogo u Akademskoj Sekciji Jadranske Straže, čiji je funkcioner ostao sve do poslednjih dana. Zatim je uzimao učešća u studentskim odborima Crvenog Krsta, Trezvenosti i t d, dok, međutim, već nekoliko godina vrši dužnost pretsjednika Narodne Biblioteke u Gračanici, koja se danas smatra kao najjača prosvjetna ustanova lokalnog karaktera u čitavom kraju.

Jedna nas stvar naročito raduje, a to je da G. Kamarić, kao pitomac Gajreta, u toku mjeseca aprila odlazi u Kairo na specijalizaciju u teološko-šeriatsko pravnim naukama.

Glavni odbor Gajreta u Sarajevu u istinu nije mogao učiniti boljeg izbora, kad je za svog pitomca u spomenutom cilju, izabrao baš G. Mustafu Kamarića, prvog muslimana, a za sad još i jedinog, koji je odnio nagradu na Pravnom fakultetu u Beogradu i to u 2 maha.

Uvereni smo, da će g. Kamarić na univerzitetu u Kairu uspjeti isto onako kao i u Beogradu. Odlazeći sa jakom opštom naobrazbom i stručnom pravnom spremom po završenom Pravnom Fakultetu u Beogradu, on će uspjeti da vreme svojih novih studija u cilju specijalizacije, najracionalnije iskoristi.

U to ime, mi mu želimo sretan put u Egipat, sa željom da i u Kairu bude među prvim, kao i u Beogradu i da nam se povrati sa jakom spremom u šeriatu, u što ne sumnjamo.

Bujukalić Hajrudin, stud. šumarstva
(Gajret, god. XIII, br. 6-7. Sarajevo,
16.04.1932., str. 110-111)

SMRT VRIJEDNOG OMLADINCA

Gračanica, 5. dec. U nedjelju 2. ov. mj. u 10 sati prije podne, nakon duge i vrlo teške bolesti ispustio je plemenitu dušu i za navijek zatvorio svoje vesele oči, u 22-goj godini života, u cvijetu mladosti Sulejman – Suljo Škiljić, maturant šer. gimnazije, član, osnivač i odbornik Narodne biblioteke u Gračanici.

Rahm. Suljo je bio primoran da prekine školovanje zbog bolesti, još prije godinu dana, nadajući se, da će ozdraviti i ponovno prionuti za učenje, ali neumljiva smrt nedade mu da ostvari svoj najveći ideal – da završi školovanje. Bio je čestit, vrijedan i marljiv đak. U njemu je izgubila Gračanica čovjeka rijetke čestitosti i vrijednosti, a njegova ožalošćena porodica nenadoknadivu sreću i svoju nadu. Koliko je bio voljen i cijenjen od svakoga, najbolje svjedoči mnogobrojna dženaza.

Ispred Narodne biblioteke na grobu se je sa rahmetlijom oprostio dirljivim govorom njegov školski drug, knjižničar Nar. bibl., maturant šer. gimnazije Mehmedalija Šabović, osvrnuvši se pored ostalog i na koristan i agilan rad rahm. Sulje za Nar. biblioteku, koji je mnogo doprineo njenom napretku.

Rahmetulahi alejhi rahmeten vasiah!

Osman Mehinović

(*Islamski svijet*, god. III, br. 121,
14.12.1934., str. 6).

SMRT MLADOG UMJETNIKA

Iz velikog jata zvijezda koje je dala sarajevska Šer./ijatska/ gimnazija, ugasnula je jedna, koja je bez sumnje, najviše sijala.

Na dan 18. novembra 1935. godine, dok se sunce rađa, ispustio je svoju plemenitu dušu i zauvijek nas ostavio u velikoj tuzi, poslije teške bolesti u 23 god. života, kada je najvolio da živi, u cvijetu mladosti, bivši đak Šer. gimnazije, student prava i umjetnik **Hajrija Kamarić**.

Tužna vijest o gubitku naše nade i ponosa još rano u jutru, prenesena je munjevitom brzinom i ostavila je bolan utisak i na one, koji ga dovoljno ne poznavate, a da i ne govorimo o onima koji su potpuno svjesni teškog gubitka. Bio je dika i ponos na samo svoje čestite porodice, svojih drugova i svog rodnog mjesta Gračanice, već se njime mogu da diče, pored škole, kroz koje je prošao kao odličan đak, i kulturno-prosvjetna društva, čiji je bio član-osnivač i neumoran radnik.

Od osnutka do danas, Narodna biblioteka u Gračanici, najviše duguje za svoj uspjeh i napredak, rahm. Hajriji, svome članu-osnivaču. Osnivao je tamburaške zborove u ovom društvu i učio omladince notalnom sviranju. Osnovao je pjevački hor Nar. Bibl. sa kojim je imao odličnog uspjeha na više priredaba. Komponovao je više pjesama.

Kada je Narodna biblioteka postavljala stalnu pozornicu, on je sobom izradio sve kulise i tom prilikom smo, pored ranije poznatog muzičkog talenta, otkrili i njegov lijep slikarski dar, čime nas je zadivio. Svirao je violinu odlično, a vrlo dobro se snalazio i na mnogim drugim instrumentima. Bio je odličan notalista kako u sviranju tako i u pjevanju. Od svih instrumenata najviše je volio violinu

i kao pravi virtuoz stekao je velike simpatije kod svakog, ko je makar jednom čuo zvuk njegove violine. Sa udivljenjem su ga slušali prošle godine u Brčkom i još nekim mjestima Posavskim, gdje je bio na turneji i svugdje sa velikim oduševljenjem priman. Kad god se znalo da će rah. Hajrija svirati na nekoj priredbi uvijek se ulaznice razgrabe i ne sumnja se u odličan uspjeh. Visoko je cijenjen glas njegov i njegove violine, dok je njom gospodario njegov veliki talenat i dok su po njenim žicama prelijetali nevjerovatnom brzinom njegovi tanani prstići.

Njegov prerani odlazak, ne znači samo za njegovu uciviljenu porodicu nenadoknativ gubitak, već i za sve sve njegove mnogobrojne prijatelje od kojih je mnogo voljen. Žale ga i muslimani i nemuslimani. Volio ga je i cijenio svako, pa ga i žali svako, jer je to s pravom zaslužio. Neka ga Svemogući pomiluje i nagradi!

Rahmetullahi alejhi rahmeten vasiah.

Osman Mehinović.

(*Islamski glas*, god. I, br. 10., Sarajevo, 06.12.1935., str. 8).

ZABAVA U GRAČANICI

Mjesni odbor "N. Uzdanice" u zajednici sa Narodnom Bibliotekom u Gračanici priredili su drugi i treći dan Kurban bajrama dvije zabave (jedna za muške, jedna za ženske) u prostorijama Narodne Biblioteke. Iza pozdravne riječi predsjednika "Nar. Uzdanice" g. dr. Hamida Hadžiefendića deklamovao je Rizvo Hadžić, uč. osn. škole pjesmu "Narodnoj Uzdanici", a za tim je student Rešad Bešlagić otpjevao uz gitaru nekoliko naših

pjesama, što je nagrađeno velikim pleskanjem. Na koncu je odigran pozorišni komad "Frdekteri" od Ekrema. Druge večeri posjeta je bila puno bolja, da su velike prostorije bile pretijesne.

(*Novi behar*, god. IX, br. 18., Sarajevo, 15.03.1936., str. 258.)

NAPREDAN RAD NARODNE BIBLIOTEKE U GRAČANICI

Gračanica 13. februara. Narodna biblioteka u Gračanici osnovana je prije četiri godine i postigla je neočekivan uspjeh u radu. Za kratko vrijeme rada prikupila je 2000 komada knjiga. Sada je uprava biblioteke uredila čitaonicu za koju se može reći da spada među prve u Bosni. Biblioteka je pretplaćena na 36 dnevnih i nedeljnih listova i to novina, zabavnih i ilustrovanih listova naših i stranih kao i stručne časopise. Tako je ova ustanova postala duševna hrana građanstvu, naročito omladine. Biblioteka je smještena u dosta pogodnoj zgradi sa više odjeljenja i to: odjeljenje za knjižnicu, čitaonicu, za igranje šaha, za kafanu i salu za zabave.

Neka ova ustanova posluži za lijep primjer i ostalim mjestima gdje ne postoji sličnih ustanova, neće se niko izgovarati o dosadi, svako će provoditi slobodno vrijeme u čitanju toliko lijepog broja listova i časopisa.

(*Vrbasko novine*, god. VI, br. 633, Banja Luka, 16.02.1935., str. 2)

AKCIJA NARODNE BIBLIOTEKE

Gračanica, 19. decembra. Ovdajšnja Narodna biblioteka otpočela je sa održavanjem predavanja u našem gradu.

Tako su do sada održali pred brojnim građanstvom svoja predavanja gg. Hamid Hadžiefendić i Hasan Maglajlija, a u subotu će g. Zdravko Pavlović, pravnik, također održati jedno predavanje. Narodna biblioteka će sa organizovanjem predavanja nastaviti tokom cijele zime.

(Jugoslavenski list, Godina XXII, Broj 301., Sarajevo, 20.12.1939., str. 4)

ČAJANKA KOJU SU PRVI PUT POSJETILE ŽENE MUSLIMANKE

U nedjelju je Narodna biblioteka priredila čajanku, koju su po prvi put u historiji naše šehar Gračanice posjetile i muslimanke djevojke. One su izrazile želju da se ovakve čajanke za njih priređuju češće.

(Jugoslavenski list, God. XXIII, br. 19. Sarajevo, 24.01.1940., str. 2)

SUMMARY

THE PEOPLE'S LIBRARY IN GRAČANICA IN NEWSPAPER ARTICLES (1928-1940)

The People's Library of Gračanica was a public library, reading room, and cultural-educational society that operated in Gračanica during the interwar period, as one of the most numerous and active societies of that time, leaving a deep mark on the cultural, educational, and social life of this city and its surroundings. The tradition of the People's Library is continued by the present-day People's Library "Dr. Mustafa Kamarić," which is celebrating its hundredth anniversary this year, 2024. On this occasion, we have collected, selected, and prepared articles published about the People's Library of Gračanica in the press—from 1928 to 1939. These articles depict the activities of this library and cultural-educational society during the first ten to fifteen years following its establishment and serve as useful historical sources for studying the past and tradition of librarianship in Gračanica and this part of Bosnia.
